

Achtergrondinformatie over het Israëliisch-Palestijns conflict

Boeken non-fictie

Koning Abdullah (2011). *Onze laatste kans. Streven Naar Vrede In Gevaarlijke Tijden*

Amsterdam: De Bezige Bij

Koning Abdullah van Jordanië vertelt zijn eigen levensverhaal, vooral de jaren dat hij aan het hoofd stond van het Jordaanse leger, en sinds het ogenblik dat hij in 1999 koning werd. Jordanië heeft een bijzondere plaats omdat het grenst aan Israël en de Palestijnse Westoever, grote aantallen Palestijnse vluchtelingen telt, en een belangrijke rol gespeeld heeft in het Israëliisch-Palestijns conflict sinds 1948. Hij is een vurig pleitbezorger voor een eerlijke tweestatenoplossing van het conflict.

[De Engelse versie, *Our Last Best Chance*, (Penguin, 2012), bevat een nieuwe inleiding over de 'Arabische Lente'.]

Izzeldin Abuelaish (2011). *Bruggen, geen muren*

Amsterdam: Meulenhoff

In januari 2009 verloor de Palestijnse arts Izzeldin Abuelaish bij een Israëliische raketaanval zijn drie dochters: Bessan, Aya en Mayar. In *Bruggen, geen muren* vertelt Abuelaish hoe dit tragische verlies voor hem de motivatie werd om zich sterk te maken voor een oplossing van het Midden-Oostenconflict. In plaats van het aanwakkeren van haat of wraak, zette hij zich in voor vrede. Door zijn contacten in zowel Israël als Palestina was hij in staat om een dialoog op gang te krijgen.

Ludo Abicht (2009). *Israël-Palestina: de essentie*

Antwerpen: Luster Uitgeverij

Het geweld in het Midden-Oosten plaatst het conflict tussen Israël en de Palestijnen regelmatig in het centrum van de belangstelling. Maar waar liggen de wortels van dit conflict? Hoe is het in de loop der tijden geëvolueerd? Wat is de visie van Israël? En wat vinden de Palestijnen? Welke rol speelt het buitenland? En zijn er oplossingen mogelijk? Ludo Abicht beschrijft in een helder overzicht alle relevante facetten.

Naim Ateek (2012). *Roep om verzoening. Een Palestijnse christen over vrede en recht*

Met een woord vooraf van Arjan Plaisier en Desmond Tutu

Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum

Naim Ateek is een anglicaans priester, Palestijns-Arabisch burger van Israël en oprichter en directeur van het Oecumenisch Centrum voor Palestijnse Bevrijdingstheologie Sabeel in Jeruzalem. Het boek biedt een gelovige visie op de moeilijke situatie van Palestijnse christenen en hun geweldloze verzet tegen de bezetting van de Palestijnse gebieden. Ook verwoordt Ateek zijn protest tegen de sympathie van het christelijke Westen voor het zionisme.

Bilal Benyaich (2010). *Europa, Israël en de Palestijnen. Van politiek deficit naar normatieve impasse*

Brussel: Academic & Scientific Publishers

In dit uitdagende boek spreekt de auteur, politicoloog bij de VUB, over een historisch gegroeid 'politiek deficit' van het Europese buitenlandse beleid. Een politiek onvermogen dat verschillende oorzaken heeft waaronder de dominantie van de Verenigde Staten in de regio van het Midden-Oosten, institutionele onvolmaaktheden van 'Politiek Europa', maar ook een opvallend gebrek aan realisme en moed om de handelsrelaties met de conflictpartijen als hefboom te gebruiken.

**Tineke Bennema (2007). *De last van Khalil*
Amsterdam: Van Genneep**

Dit is het verhaal van een lastdrager in Jeruzalem, maar je krijgt meteen de hele geschiedenis van de Palestijnen in de 20ste eeuw, in het bijzonder hoe ze achtereenvolgens bestuurd en/of onderdrukt werden door de Turken, de Britten, de Jordaniërs en de Israëli's. Het verhaal is geen fictie; de auteur, Nederlandse historica en journaliste, is met een kleinzoon van Khalil Abu Nigme getrouwd.

**Avraham Burg (2010). *De Holocaust is voorbij*
Amsterdam: Ambo**

Volgens Avraham Burg is Israël zwaar getraumatiseerd en heeft het zijn vertrouwen verloren in zichzelf, zijn burens en de omringende wereld. Hij laat zien dat dit een van de oorzaken is van toenemend nationalisme en geweld in Israël. *De Holocaust is voorbij* is een zeer persoonlijk boek, waarin Burg aan de hand van zijn eigen familiegeschiedenis (zijn ouders waren Holocaust-overlevers) bepleit dat Israël Hitlers giftige erfenis achter zich moet laten. Alleen dan is vreedzaam samenleven met de Arabische burens mogelijk, en alleen dan is er een toekomst voor Israël.

**Lucas Catherine & Charles Ducal (2009). *Gaza. Geschiedenis van de Palestijnse tragedie*
Berchem: Epo**

De geeft in het eerste deel van het boek een overzicht over en inzicht in wat in de laatste, wel zeer ongelijke strijd tussen Israël en Gaza - 'Gaza tegen Goliath' - is geschied. Het tweede deel geeft een overzicht van de Palestijnse tragedie die aan dit recente gebeuren voorafging. Charles Ducal geeft dit drama weer in een aantal gedichten. Een aantal kaarten van Palestina en een bibliografie vormen de afsluiting.

**Alain Gresh (2003). *Israël-Palestina, waarheden over een conflict*
Bussum: Thoth Uitgeverij**

De auteur, Fransman met Egyptische vader en Joodse moeder, is hoofdredacteur van Le Monde Diplomatique. Het Israëlisch-Palestijnse conflict heeft een lange geschiedenis: van de opkomst van het zionisme tot de oorlog van 1948 en de oprichting van de staat Israël, van het verzet van de Palestijnen tegen hun verbanning tot de oprichting van de PLO en van de zesdaagse oorlog in 1967 tot de vredesakkoorden van Oslo. Journalist Alain Gresh schetst op een toegankelijke manier de ontstaansgeschiedenis van het conflict.

**Susan Natan (2005). *De andere kant van Israël*
Amsterdam: Archipel Uitgeverij**

In haar semi-autobiografisch boek vertelt Susan Nathan aan de hand van dagboekdocumenten over de discriminatie die Palestijnse burgers in Israël ondervinden op het vlak van onderwijs, werkgelegenheid, sociale zekerheid, wonen...

Ze beschrijft het onbegrip waarmee Joodse vrienden en kennissen reageren op haar beslissing om in Tamra, in Galilea (in het noorden van Israël), tussen 25.000 moslims, te gaan wonen. Ze documenteert haar eigen bewustwording van de ongelijkheid tussen Joodse en Palestijnse Israëli's.

Inge Neefs (2013). *Gaza op mijn hoofd*

Berchem: Epo

Anah, een jonge Palestijnse, neemt je bij de hand. *Ghazza ala raasi*, verzucht ze. Vrij vertaald: 'Gaza op mijn hoofd'. Ze koestert het land maar vindt het leven een verdrukkend gevecht. Ook Ibrahim, Ibtisam en Abdallah krijgen een gezicht, samen met de schrijfster zelf, die als Belgische een jaar in de Gazaanse microkosmos verbleef.

Ilan Pappé (2008). *De etnische zuivering van Palestina*

Kampen: Omniboek; Leuven: Davidsfonds

Hoogleraar Ilan Pappé behoort tot de Joods-Israëli'sche 'New Historians', geschiedkundigen die zonder schroom feiten beschrijven die sterk afwijken van de officiële Israëli'sche of zionistische geschiedschrijving. In dit boek verhaalt Pappé hoe de oprichters van de staat Israël in de periode rond 1948 doelbewust zo veel mogelijk Palestijnse inwoners door aanslagen, aanvallen, massamoorden en andere gruwelijkheden enz. hebben verdreven uit hun huizen, dorpen en steden. En hoe de internationale gemeenschap niet heeft ingegrepen.

Robert Soeterik (2010). *De Palestijnse Gebieden*

Landenreeks. Berchem: Epo

In 1967 bezette Israël Gaza en de Westelijke Jordaanoever. In de jaren negentig van de vorige eeuw bestond de hoop dat de onderhandelingen tussen Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO zouden uitmonden in de vorming van een Palestijnse staat. Dat is niet gelukt. Sindsdien is er sprake van een, vaak bloedige, patstelling. De uitwerking daarvan is ontwrichtend voor de Palestijnse samenleving, op alle niveaus. Hoe het dagelijks leven er uitziet voor de meeste Palestijnen, wat hun hoop en verwachtingen zijn, daarover gaat onder meer dit deel van de Landenreeks.

Ari Shavit (2013): *Mijn beloofde land*

Houten-Antwerpen: Het Spectrum

Aan de hand van menselijke verhalen, ogenschijnlijk kleine gebeurtenissen en gesprekken met hoofdrolspelers vertelt Ari Shavit het complexe verhaal van de staat Israël van eind 19e eeuw tot vandaag. Shavit stamt zelf af van een van de grondleggers van het zionisme, en is politiek columnist bij de progressieve Israëli'sche krant Haaretz. Hij gaat de dialoog aan met zijn landgenoten en hun historie. Hoe is Israël, ooit een bastion van idealisme en democratische beginselen, op dit verontrustende punt beland? In plaats van het bekende verhaal – van de oorlogen, de bestanden en de bekende politieke kopstukken – vertelt Shavit het verhaal van de leiders van de volksopstanden, van de boeren, de immigranten, de kolonisten en van de Arabieren. Hij houdt van zijn land Israël maar heeft tegelijk oog voor het verhaal van de Palestijnen.

Dries van Agt (2009). *Een schreeuw om recht*

Amsterdam: De Bezige Bij

Nadat Nederlands ex-premier Dries van Agt de actieve politiek vaarwel zegde, werd hij gegrepen door het Israëlijsch-Palestijnse conflict en vooral door het lot van het Palestijnse volk. Hij baseert zich in zijn argumentatie vooral op de vele resoluties van de Verenigde Naties, het internationaal humanitair recht en de verdragen over mensenrechten. Het resultaat is een helder boek over verleden, heden en toekomst van de regio, in het bijzonder over beleid dat indruist tegen het internationale recht en dat vrede in de weg staat. Zie ook zijn website: www.driesvanagt.nl/.

**Sus van Elzen (2007). *De Palestijnen. De toekomst van een droom*
Amsterdam: Meulenhoff**

De geschiedenis lijkt zich eindeloos te herhalen in het Midden-Oosten. Maar de machtsovername door de islamistische Hamas in 2006 luidde een nieuw tijdperk in. Sus van Elzen schetst een helder beeld van het Palestijnse volk: mensen die bezet zijn en bezeten van de vrijheid. Een volk dat gehavend is door meer dan veertig jaar oorlog en conflict. Het boek toont wie ze zijn, wat ze hebben meegemaakt, hoe ze dromen over hun toekomst. Maar ook de verdeeldheid en innerlijke zwakte van de Palestijnen.

**Toine van Teeffelen (2012). *Soemoed, Ziel van het Palestijnse volk*
Gorinchem: Theologische uitgeverij Narratio**

Dit boek belicht een kenmerkend facet van het werk van het Arab Educational Institute (AEI) in Bethlehem en daarbuiten; het vormgeven, verzamelen en doorgeven van verhalen, met gebruik van woord en beeld, kunst en muziek. Het vertellen van verhalen is een manier om persoonlijke kracht op te bouwen. Letterlijk vertaald uit het Arabisch betekent soemoed standvastigheid.

Romans - literatuur

**Susan Abulhawa (2012). *Ochtend in Jenin*
Breda: De Geus**

Deze roman vertelt het verhaal van de Palestijnse vluchtelingen die na de stichting van Israël in 1948 uit hun land verbannen werden. De familie Abulheja moet het dorp Ein Hod ontvluchten naar een vluchtelingenkamp in Jenin gaan. In de chaotische vlucht raakt de jonge Isma'iel vermist. Hij wordt meegenomen door een Israëlijsche soldaat. Gedreven door haat kiest Isma'iels tweelingbroer Joessoef voor de gewapende strijd tegen Israël. Hun jongere zus Amaal vertelt het verhaal van drie decennia van geweld en oorlog.

**Suad Amiry (2005). *Sharon en mijn schoonmoeder*
Amsterdam: Uitgeverij Prometheus**

De Palestijnse architecte Suad Amiry getuigt over de realiteit van de bezetting. Toen Ariel Sharon tijdens de militaire operatie 'Verdedigingsmuur' Ramallah afgrendelde van de wereld, kwam Amiry's veeleisende schoonmoeder bij haar wonen. Slechts af en toe was er een opheffing van het uitgangsverbod waarbij iedereen aan eten probeerde te geraken en een vriend of vriendin probeerde te zien. Sommigen hadden dagenlang geen water of elektriciteit. Het boek handelt over de belevenissen van personen die nooit het nieuws halen.

**Mourid Barghouti (2002). *Ik zag Ramallah*
Amsterdam: Uitgeverij Bulaaq**

Toen Israël in 1967 het geboortedorp van de dichter Mourid Barghoeti bezette, was hij juist in Egypte gaan studeren. Dertig jaar later mocht hij zijn dorp kort bezoeken. Er bleek veel veranderd te zijn, zowel in zijn verbeelding als in werkelijkheid. 'Ik ben helemaal vergeten hoe de weg naar Deir Ghassana eruit ziet. Ik herinner me de namen van de dorpen niet meer... Telkens als Hoessam me vroeg naar een huis, een herkenningspunt, een weg, een gebeurtenis, antwoordde ik snel: 'Ik weet 't.' Maar de waarheid is dat ik het niet weet. Ik weet het niet meer.' Hij vraagt zich af wie die man geworden is die terugkeert. En waarheen hij terugkeert.

**Mahmoud Darwish (2008). *Staat van beleg*
Breda: De Geus**

'Staat van beleg' is een gedicht dat Darwish schreef in de context van de Tweede Intifada, het beleg van Jenin en de belegering van Ramallah. De bezetting wordt in intense beelden gegoten die op levendige wijze het dagelijkse leven oproepen van een volk dat het conflict moe is, maar de strijd niet heeft opgegeven.

**David Grossman (2009). *Een vrouw op de vlucht voor een bericht*
Amsterdam: Cossee**

Een roman over vriendschap, liefde, ouderschap en je weg in het leven. Het is een groots verhaal over Ora, een moeder die weigert thuis te wachten op het bericht van de dood van haar zoon Ofer, die aan vrijwillig dienst doet bij een militaire operatie in de Palestijnse gebieden. Ora onderneemt samen met Avram, haar voormalige geliefde, een tocht langs het Israëlpad. Al lopend vertelt ze hem het verhaal van haar leven, haar gezin, haar liefdes. Het verhaal heeft nog een extra tragische dimensie, omdat de zoon van Grossman, tijdens het schrijven van het boek omkwam tijdens de oorlog in Libanon in 2006.

**Elias Khoury (2010). *De poort van de zon*
Amsterdam : Ambo-Anthos**

Het is 1995, vijf jaar na het einde van de Libanese Burgeroorlog. In een hospitaal van het Palestijnse vluchtelingenkamp Shatila heeft het lot twee mannen bij elkaar gebracht. Joenis, een strijder uit de oorlog van 1948, ligt in coma. Zijn beschermeling Khaliel, een Palestijnse verpleger die in het kamp is geboren, weigert te aanvaarden dat zijn held ten dode is opgeschreven. Als een moderne Shahrzaad besluit hij binnen de vier muren van de ziekenhuiskamer de geschiedenis van Joenis te vertellen, in de hoop hem tot leven te wekken. De liefde tussen Joenis, die Israël niet meer binnen mag, en zijn vrouw Nahiel, die destijds is achtergebleven, en hun heimelijke ontmoetingen in de grot van de Zonnepoort, lopen als een rode draad door het verhaal van de Libanese schrijver Elias Khoury.

**Amos Oz (2005). *Een verhaal van liefde en duisternis*
Amsterdam: De Bezige Bij**

Deze roman geeft een indringend beeld van de eerste generaties Joodse families die in de vorige eeuw naar Israël kwamen. Het verhaal is autobiografisch. Naast het verhaal van Amos Oz neemt het boek je mee naar het prille Israël, naar Polen, Litouwen, Odessa, naar een volk dat werkelijk in twee werelden leefde. De verhalen van Oz' tante Sonja roepen het Polen van de jaren '20 en '30 terug tot leven. Haarfijn

beschrijft ze hoe haar leefwereld er toen uitzag. Ook de passage waarin de hele wijk muisstil rond één radiotoestel staat, te wachten op de uitspraak van de VN over de opdeling van historisch Palestina in een Joodse en een Palestijnse staat (terwijl de kleine Amos stiekem toekijkt) is prachtig uitgemeten.

Stripverhalen

Guy Delisle (2012). *Jeruzalem* Amsterdam: De Bezige Bij

De Franse striptekenaar Guy Delisle verbleef een jaar in Jeruzalem maar vond er nooit een huis. Het was moeilijk om het vertrouwen te winnen van de lokale bevolking. Het leek wel of iedereen speciaal voor hem een aardig gezicht opzette en dat niemand wilde praten over het eeuwenoude conflict. Toch bleef Delisle fundamentele vragen stellen en soms, op de hoek van een steegje, bij de uitgang van een tempel of op een terrasje, kreeg hij antwoord. Hij zette zijn ervaringen om in een humoristisch verslag over de verschillen tussen de westerse en oosterse cultuur.

Ari Folman en David Polonsky (2009). *Wals met Bashir*. Uitg. De Vliegende Hollander

Wals met Bashir doet voor de eerste Libanon-oorlog wat het stripverhaal Maus deed voor de Holocaust. Dit zeer persoonlijke, complexe oorlogsverslag maakt de lezer deelgenoot van ondenkbare gebeurtenissen. Dit is de stripversie van de film *Waltz with Bashir*, volgens Vrij Nederland 'de belangrijkste animatiedocumentaire tot nu toe'. De Israëlische filmmaker Ari Folman merkt op een dag dat hij zich niets kan herinneren van belangrijke oorlogservaringen. Hij besluit oude vrienden en kameraden te interviewen, tot in Nederland aan toe. Naarmate Ari dieper graaft, 'herinnert' hij zich steeds surrealistischer beelden. De zeer visuele ontknoping maakt dit tot een uitzonderlijk krachtig anti-oorlogsboek.

Maximilien Le Roy (2012). *De Muur* Brussel: Casterman

Stripdocumentaire over de Palestijn Mahmoed die met moeite zijn kost weet te verdienen en een bijzondere belangstelling heeft voor een Franse journaliste die hem opzoekt. Zijn familie ondervond directe gevolgen van het repressieve bewind door de Israëlische staat, want hun boerderij werd vernietigd om plaats te maken voor de bouw van een nederzetting. Toch komt Mahmoed gematigd over. Hij klaagt de onrechtvaardigheid aan, maar keurt haat af. De Israëlische aanvallen op Gaza enkele jaren geleden raken echter een gevoelige snaar, en de rustige jongeman gaat meevechten met zijn lotgenoten aan de andere kant van het land.

Sarah Glidden, Arend Jan Van Oudheuzden (2011). *Israël in 60 dagen* Amsterdam: De Bezige Bij

Sarah Glidden is van Joodse afkomst en heeft daardoor recht op 'Birthright' tour naar Israël. Ze is kritisch over de politieke situatie in Israël, maar besluit uiteindelijk toch de reis te maken. Als ze daar aankomt is de realiteit complexer dan ze vermoedde. Haar stripverhaal is een reisverslag met het bezoek aan bekende locaties zoals Tel Aviv, Jeruzalem, de Golan-hoogvlaktes en Masada. Daarnaast is het een reis door

Gliddens emotionele en politieke bewustzijn. Op een luchtige maar scherpe manier laat Glidden ons de pijnpunten in het Israëliisch-Palestijnse conflict zien.

**Joe Sacco (2011). *Onder Palestijnen. De Intifada in beeld*
Amsterdam: Xtra**

De Maltees-Amerikaanse oorlogsverslaggever Joe Sacco bezocht begin jaren negentig de Westelijke Jordaanoever en Gaza. Daar sprak hij gedurende een paar maanden met honderden Palestijnen en Israëli's, van Palestijnse ex-gedetineerden tot stenengooiende jongeren, van Israëliische soldaten tot ontwrichte gezinnen. Wat hij zag, hoorde, dacht en voelde bundelde hij in een stripboek. Met een verbluffend oog voor detail laat hij zien hoe de onderdrukte Palestijnen hun dagelijkse leven proberen te voorzien van betekenis, van waarde.

Reisgidsen

**The Alternative Tourism Group. *Guidebook Palestine & Palestinians*
Beit Sahour (Bethlehem): ATG**

De Palestijnse ngo the Alternative Tourism Group bracht de eerste echte gids van de Palestijnse gebieden uit. Deze gids geeft een inzicht in de Palestijnse geschiedenis en cultuur. Hierbij wordt zowel ingegaan op archeologie, religie en architectuur als op de Israëliische bezetting en de vreedzame strijd ertegen.

Verkrijgbaar via Palestina Solidariteit: info@palestinasolidariteit.be.

**Nicolien van Zuidgeest (2011). *Te Gast in Israël en Palestina*
Uitgever Informatie Verre Reizen**

Handige gids die alternatieve informatie geeft: achtergrondverhalen en reistips op onder meer de Westoever. Niet alleen de Bijbelse plaatsen, ook het aangename klimaat, de indrukwekkende landschappen, het bruisende leven en de gastvrijheid van lokale gemeenschappen komen hier aan bod.

**ANWB Kunstreisgids (2011). *Israël en de Palestijnse gebieden*
Den Haag: ANWB**

De ANWB reisgids *Israël en de Palestijnse gebieden* biedt uitvoerige kunstinformatie over de belangrijkste plaatsen, streken of landen en hun bezienswaardigheden. Kaarten en plattegronden geven een duidelijk beeld van de belangrijkste wijken, bouwwerken en musea. De uitgebreide achtergrondinformatie maakt de gids al voor vertrek een zeer geschikte en inspirerende bron van informatie.

Films en documentaires

***The Lemon Tree*
Eran Riklis, 2007, 1 u. 46 min.**

Sinds de dood van haar man leeft Salma van de bescheiden opbrengsten van haar citroenbomen. Wanneer de Israëliische minister van defensie en zijn echtgenote haar burens worden, eist de geheime dienst dat de plantage citroenbomen om veiligheidsredenen verdwijnt. Salma weigert echter de schadevergoeding die door de

minister wordt voorgesteld en besluit met de hulp van haar advocaat de zaak voor het Israëliësche Hooggerechtshof te brengen.

Promises

B.Z. Goldberg, 2001, 1 u. 46 min.

Zeven Palestijnse en Israëliësche kinderen tussen negen en dertien jaar worden over een periode van 4 jaar gevolgd. Ze geven hun mening over de oorlog en hun tegenstanders en praten openlijk over vermoorde broertjes en vaders die zonder een vorm van proces in de gevangenis zitten. Daarnaast krijgen we een bondige samenvatting van de geschiedenis van het ontstaan van Israël en het verloop van de oorlog. Weinig politiek en parlementair taalgebruik, geen verborgen agenda's, maar kinderen die recht uit het hart spreken en geen blad voor de mond nemen.

Z32

Avi Mograbi, 2008, 1 u. 21 min.

Een gemaskerde jonge soldaat vertelt voor de camera dat hij spijt heeft over de oorlogsmisdaden die hij pleegde, maar hij hoopt dat die zullen worden vergeven. Hij heeft het over de training die jonge mensen in moordmachines verandert en beschrijft een wraakoperatie: voor de moord op een groepje Israëliësche soldaten moest hij een even groot aantal onschuldige Palestijnse politiemannen doden.

The heart of Jenin

Marcus Vetter, 2008, 97 min.

The heart of Jenin vertelt het verhaal van Ahmed Khatib, een Palestijns jongetje uit het vluchtelingenkamp van Jenin, die werd neergeschoten door een soldaat van het Israëliësche leger. Ondanks het overweldigende verdriet besluit Ahmed's vader Ismaël de organen van zijn zoontje af te staan aan zes Israëliësche kinderen. Drie jaar later reist Ismaël doorheen het land om deze kinderen te bezoeken.

The time that remains

Elia Suleiman, 2009, 1 u. 45 min.

The time that remains is een deels autobiografische film die in vier episodes het leven van een familie vertelt, van 1948 tot nu. Het verhaal is gebaseerd op schriftjes van de vader van de regisseur, die in 1948 een verzetsstrijder was, en brieven van zijn moeder die ze stuurde naar familieleden die het land hadden moeten verlaten. Door een mix van herinneringen aan en van hen vertelt de film het verhaal van de Palestijnen die in hun geboorteland zijn blijven wonen en die men Israëliësche Arabieren is gaan noemen. Het verhaal van een bevolkingsgroep die als een minderheid moet leven in eigen land.

Le sel de la mer

Annemarie Jacir, 2008, 1 u. 49 min.

Soraya, dochter van Palestijnse vluchtelingen en geboren en opgegroeid in een New Yorkse arbeidersgemeenschap, ontdekt dat haar grootvaders spaargeld geblokkeerd werd op een bankrekening in Jaffa toen hij verbannen werd in 1948. Openhartig, koppig en vastbesloten om terug te winnen wat van haar is, vervult ze haar levenslange droom om terug te keren naar Palestina. Langzaam wordt ze verscheurd door de realiteit rondom haar en wordt ze gedwongen haar woede onder ogen te zien. Ze ontmoet Emad, een jonge Palestijn die voor altijd uit Palestina wil

vertrekken. Beiden zijn ze de beperkingen die hun leven dicteren beu. Ze weten dat ze, om vrij te zijn, de dingen in eigen handen zullen moeten nemen, ook al is het illegaal.

Paradise now

Hany Abu-Assad, 2005, 1 u. 31 min.

Khaled en Said, twee jonge Palestijnen zijn al sinds jaar en dag vrienden. Op een dag worden ze gerekruteerd om een zelfmoordaanslag te plegen in Tel Aviv. Nadat ze een laatste avond hebben doorgebracht met hun familie maar zonder afscheid te mogen nemen, worden ze met explosieven aan hun lichaam naar de grens gebracht. Maar de actie verloopt niet zoals gepland...

Bil'in my love

Shai Carmeli Pollak, 2006, 85 min.

Palestijnen in het dorpje Bil'in proberen de bezetting van hun grond tegen te gaan met geweldloos protest. *Bil'in my love* toont dat verzet, maar ook hoe vriendschap ontstaat tussen Palestijnen en Israëli's. Bil'in dreigt in tweeën te worden gesplitst door de Israëlische veiligheidsmuur en voor meer dan de helft te worden opgeslokt door een naburige Joodse nederzetting. De dorpelingen confronteren het Israëlische leger met creatieve, wekelijkse demonstraties en directe acties. Het leger antwoordt met arrestaties, traangas en kogels. De Israëlische regisseur Pollak komt, gewapend met camera, als activist naar Bil'in. Tijdens zijn tijd daar groeit Bil'in uit tot symbool van de strijd tegen de Muur en de bezetting.

Thank God It's Friday

Jan Beddegenoodts en Niele Iwens, 2013, 60 min.

Deze film toont de inwoners van het Palestijnse dorpje Nabi Saleh en die van de nabijgelegen Joodse nederzetting Halamish. Via beelden en gesprekken komt het verzet van de Palestijnen tegen het langzaam inpalmen van hun bron en land door de nederzetting.

Websites

Een Ander Joods Geluid: Nederlandse actiegroep van Joods-Nederlandse burgers die pleiten voor een ander Israël en informatie geven over de situatie op het terrein en Israëlische ngo's.

<http://www.eajg.nl/>

Alternative Information Center: Israëlisch-Palestijnse ngo die nieuws van op het terrein brengt en inzoomt op grassroots activisme, onder meer via video's en podcasts.

<http://www.alternativenews.org/>

B'tselem: Israëlische mensenrechtenorganisatie die mensenrechtenschendingen belicht aan de hand van statistieken, kaarten en filmpjes en een goed fotoarchief heeft.

<http://www.btselem.org/English/>

Breaking the Silence: Israëlische ex-soldaten die getuigen over de bezetting en de maatschappij een spiegel willen voorhouden, onder meer via getuigenissen, tentoonstellingen en een boek.

<http://www.breakingthesilence.org.il/>

Centre Communautaire Laïc Juif: Franstalige Joods-Belgische organisatie van 'vrijzinnige' Joden die opkomen voor de mensenrechten en het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren, en tegen racisme, antisemitisme en fascisme, in solidariteit met Israël en de Joodse gemeenschappen in de wereld.

<http://www.cclj.be/structures>

Christelijke bezienswaardigheden: Israëlische website over de christelijke bezienswaardigheden in Israël en Jeruzalem.

http://www.goisrael.nl/tourism_dnl/Discover%20Israel/Christenen/Details/Paginas/christsites.aspx

Defence for Children International-Palestine: Internationale organisatie die opkomt voor kinderrechten en in Palestina inzoomt op Palestijnse jongeren in Israëlische gevangenissen.

<http://www.dci-pal.org/>

Electronic Intifada: Informatie, opinies en weblogs over de situatie op het terrein, bekeken uit Palestijns oogpunt.

<http://www.electronicintifada.net/>

Gisha: Israëlische ngo die ijvert voor het recht op bewegingsvrijheid in Gaza en updates geeft over de blokkade en de situatie op het terrein.

<http://www.gisha.org/>

Go Israel: Israëlische website met zeer veel toeristische informatie over het land, Israël en Jeruzalem.

http://www.goisrael.nl/tourism_dnl/Paginas/default.aspx

Golan for Development: ngo van en in de Golan die opkomt voor de belangen van de Syrische bewoners van de Golan.

http://www.jawlan.org/english/openions/read_article.asp?catigory=13&source=3&link=8

International Humanitarian Law Research Institute: informatie over alle aspecten van het internationaal humanitair recht in Israël en de Palestijnse gebieden.

<http://www.ihlresearch.org/opt/>

Jewish Voice for Peace (JVP): organisatie van Joodse Amerikanen die zich zeer actief inzetten voor rechtvaardigheid tegenover alle inwoners van Israël en Palestina, en opkomt voor de gerechtvaardigde belangen van de Palestijnen.

<http://jewishvoiceforpeace.org/about>

Joods Actueel: website van het Joods-Vlaamse weekblad Joods Actueel, dat vooral het Israëlische beleid inzake de Israëlich-Palestijnse problematiek ondersteunt.

<http://joodsactueel.be/>

Made in Illegality: Belgische Franstalig-Nederlandstalige website ter ondersteuning van de actie om de invoer van producten uit de illegale Israëliische nederzettingen in de Palestijnse gebieden te verbieden. Deze actie wordt ondersteund door onder meer vakbonden en ngo's, waaronder Pax Christi en Broederlijk Delen.

<http://www.madeinillegality.org/accueil?lang=nl>

Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA): VN-agentschap voor humanitaire zaken dat de humanitaire situatie documenteert, via goede kaarten, updates en artikels. <http://www.ochaopt.org/>

Palestinian Center for Human Rights: Palestijnse ngo die informatie geeft over mensenrechtenschendingen door Israël en de Palestijnse gewapende groeperingen.

<http://www.pchrgaza.org/portal/en/>

Middle East Research and Information Project: Denktank die goede achtergrondinformatie geeft over de brede regio: onder andere Syrië, Iran, Irak en Lebanon.

<http://www.merip.org/>

The Parents' Circle – Families Forum: Israëliisch-Palestijnse organisatie die verzoening tussen Israëli's en Palestijnen stimuleert. Al hun leden hebben familie verloren tijdens het conflict.

<http://www.theparentscircle.org/stories.asp>

Peace Now: Vrede nu. Website van de Israëliisch-Joodse Vredesbeweging.

<http://peacenow.org.il/eng/>

Rabbis for Human Rights: vereniging van Israëliische rabbijnen die opkomen voor de mensenrechten van alle inwoners van Israël en de Palestijnse gebieden.

<http://rhr.org.il/eng/>

The Rights Forum: Nederlandse organisatie van onder meer ex-premier Dries Van Agt die opkomt voor een rechtvaardig Midden-Oostenbeleid en interessante updates geeft.

<http://www.rightsforum.org/>

Union des Progressistes Juifs de Belgique (UPJB)

Franstalige organisatie van progressieve Joden die onder meer opkomen voor de rechten van het Palestijnse volk.

<http://www.upjb.be/>

Zochrot: Israëliische organisatie die het bewustzijn over de Palestijnse vluchtelingenproblematiek in Israël wil vergroten, via tours, getuigenissen en video's.

<http://www.zochrot.org/index.php?lang=english>